

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง มีรายละเอียดดังนี้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ในปี พ.ศ. 2552 เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 43 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 43 คน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 43 คน เลขานายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 43 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 43 คน และกลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 43 คน รวมทั้งสิ้น 726 คน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง, วันที่ 1 เมษายน 2552)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ในปี พ.ศ. 2552 ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite populations) ผู้วิจัยจึงใช้สูตรคำนวณของ ยามาเน่ (Yamane) ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 258 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) เป็นคำถามที่มุ่งข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ซึ่งครอบคลุมความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากร ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงาน และด้านงบประมาณ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง เพื่อขอความร่วมมือในการจัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัย

2. ส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการแบบสอบถามไปยังนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง โดยจัดส่งไปทางไปรษณีย์และไปด้วยตนเอง จำนวน 258 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดวันที่ขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน

3. ในกรณีที่มิได้รับแบบสอบถามครบตามจำนวน ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ส่งแบบสอบถามคืน และไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบนับ รวม 258 ฉบับ ซึ่งครบถ้วนตามจำนวนที่ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามออกไป และสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบที (t-test) และทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน ในภาพรวมการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากลงมาสามอันดับ ได้แก่ อบต. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการจัดการศึกษา รองลงมา คือ อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนด วิสัยทัศน์และพันธกิจในการจัดการศึกษา และ อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ กำหนดแผนปฏิบัติงานในการจัดการศึกษา

1.2 ด้านการจัดองค์กร ในภาพรวมการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากลงมาสามอันดับ ได้แก่ อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแบ่งงานของแต่ละฝ่าย ในการจัดการศึกษา รองลงมา คือ อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ภารกิจในการจัดการศึกษา และ อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ ทบทวน ตัดสินใจการแบ่งงานที่ตัดสินใจไปแล้ว

1.3 ด้านการจัดบุคลากร ในภาพรวมการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากลงมาสามอันดับ ได้แก่ อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ บุคลากรที่ประสบปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือ รองลงมา คือ อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำการพัฒนาความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน และ อบต.เปิดโอกาสให้ ชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในการจัดการศึกษา

1.4 ด้านการสั่งการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากลงมาสามอันดับ ได้แก่ ผู้บริหาร อบต.ได้ดำเนินการมอบหมายงานตามแผนงานในการจัดการศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหาร อบต.ได้ดำเนินการแก้ปัญหาในการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา และ ผู้บริหาร อบต.ได้ดำเนินการพิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาความชอบของบุคลากรทาง การศึกษา

1.5 ด้านการประสานงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากลงมาสาม อันดับ ได้แก่ อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ หรือดำเนินการ จัดทำ ข้อกำหนด ระเบียบการทำงานของการศึกษา รองลงมา คือ อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดประชุมกลุ่มงานย่อยของบุคลากรทางการศึกษา และอบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการออกแบบการติดต่อสื่อสารของการจัดการศึกษา

1.6 ด้านการรายงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากลงมาสามอันดับ ได้แก่ อบต.ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้รับรู้เกี่ยวกับข้อมูลของการศึกษาที่จำเป็น รองลงมา คือ อบต.ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้รับฟัง ข้อเสนอแนะงานของบุคลากรทางการศึกษา และ อบต.ได้ดำเนินการรายงานผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการและชุมชน

1.7 ด้านงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากลงมาสามอันดับ ได้แก่ อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสรรสื่อ วัสดุทางการศึกษา รองลงมาคือ

อบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการศึกษาความคุ้มค่าในการใช้เงินของโครงการ และอบต.เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและความต้องการในเชิงงบประมาณ

ภาพรวมของ การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท, สิงห์บุรีและอ่างทองอยู่ในระดับมากทุกรายด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน ด้านต่าง ๆ พบว่าคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ที่มีอายุ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการจัดการศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ภาพรวมของการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาทสิงห์บุรีและอ่างทอง ไม่แตกต่างกันจึงทำให้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ผลจากการวิจัยในประเด็นนี้พบว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล เลขานายกององค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และกำนัน ให้ความเห็นดังนี้ การดำเนินการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากร ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ที่ระบุให้มีการแบ่งสรรเงินให้แก่สภาตำบลและส่วนราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเท่านั้น แม้ว่าตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายจะระบุให้มีสิทธิจัดการศึกษาก็ตาม ดังนั้นในระยะแรกจึงยังไม่มีความพร้อมที่จะจัดการศึกษาและความไม่ชัดเจนของการจัดสรรเงินเพื่อการสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษา ซึ่งอาจทำให้ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา (กรมการปกครอง, 2544 ข , 16-49) ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐในการบริหารจัดการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ทางการศึกษา ทรัพย์สินอื่นๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะ แนะนำ และร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายและแผนการจัดการศึกษา 12 ปีของกระทรวงศึกษาธิการ (พิณสุดา สิริขันธ์, และ สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, 2542, หน้า 85-105) อีกประการหนึ่งซึ่งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งประกาศใช้ได้เพียง 4 ปี ดังนั้นองค์การบริหารส่วน

ตำบลอาจจะยังเตรียมการจัดการศึกษาได้ยังไม่สมบูรณ์เห็นได้จากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านการศึกษาโดยตรง

2. การเปรียบเทียบการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ซึ่งสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน มีการจัดการศึกษาที่ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน จึงทำให้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน ของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนอยู่ในสถานที่ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมเดียวกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธา โพธิ์มะฮาด (2548,บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาดมบพทาพหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาดมบพทาพหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ พบว่าไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของปราวุทธิ์ ชาวสวน (2544, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ประสบการณ์ทำงานในการบริหารงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับงานงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ผู้วิจัยขอเสนอแนะ โดยแบ่งเป็นข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถใช้ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม และแยกรายด้าน 7 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการดำเนินการจัดบุคลากร ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงาน ด้านงบประมาณ ประกอบจุดเด่นจุดด้อยขององค์กร เพื่อปรับปรุงแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการถ่ายโอนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความพร้อมในการ

จัดการศึกษาสามารถใช้ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม และแยกรายด้าน 7 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการดำเนินการ จัดบุคลากร ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงาน ด้านงบประมาณ เป็นข้อมูลในการส่งเสริมสนับสนุนและเพิ่มศักยภาพการบริหารงาน พัฒนาความพร้อม สร้างความมั่นใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยวิธีการต่างๆ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการจัดการศึกษาและความมั่นใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.3 รัฐบาลควรออกระเบียบกฎหมาย การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ครอบคลุมและชัดเจน ทั้งด้านการบริหารการงานบุคคล พร้อมทั้งจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานด้านการและจัดอบรมความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างต่อเนื่อง

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาจัดแผนงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและกลุ่มผู้นำชุมชน

2.2 ศึกษาปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 ศึกษาความคาดหวังของชุมชนต่อการจัดการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบล